

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie I./2021
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 529/2019
populárny názov	Správna žaloba -
sudca spravodajca	Rastislav Kaššák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	19.01.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o prístupe k informáciám čl. 9 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 44 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Verejný záujem na ochrane životného prostredia nemôže zaniknúť uplynutím lehoty, na ktorú bolo napadnuté uznesenie vydané. Záujem na ochrane životného prostredia spočíva v tom, aby rozhodnutia porušujúce tento záujem neboli vydávané a aby, ak sú vydané, boli podrobené preskúmaniu súdom.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ je občianske združenie zaoberajúce sa ochranou prírody. Sťažovateľ sa správnu žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia, ktorým tento zamietol rozklad sťažovateľa proti rozhodnutiu ministerstva, ktorým na základe žiadosti povolilo poľovníckemu združeniu zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. b) a e) zákona o ochrane prírody a krajiny usmrtiť/odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v konkrétnom poľovnom revíri. Minister uvedeným rozhodnutím rozhodnutie ministerstva potvrdil. Krajský ani najvyšší súd sťažovateľovi nevyhoveli.
z odôvodnenia	Úlohou zainteresovanej verejnosti v konaní pred verejnými orgánmi je, tak ako to zdôrazňuje aj sťažovateľ, zastupovanie verejného záujmu na ochrane životného prostredia. Zatiaľ čo účastník konania má právo chrániť svoje vlastné subjektívne práva (čl. 44 ods. 1 ústavy – <i>každý má právo</i> na priaznivé životné prostredie), zainteresovaná verejnosť zastupuje verejný záujem na ochrane životného prostredia ako celku (čl. 44 ods. 2 ústavy – <i>každý je povinný chrániť</i> a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo). Zainteresovaná verejnosť preto nepreukazuje pri využití svojej aktívnej žalobnej legitímácie dotknutie subjektívnych práv v oblasti životného prostredia u svojich členov alebo iných osôb. Aktívnu žalobnú legitimáciu zainteresovanej verejnosti je potrebné chápať ako jednu z možností naplnenia čl. 44 ods. 2 ústavy. Koncept vymedzenia zainteresovanej verejnosti vychádza zo skutočnosti, že životné prostredie nemá svojich vlastných „obhajcov“, a to napriek tomu, že sa týka všetkých. Rolu „obhajcov životného prostredia“ zastrešuje práve zainteresovaná verejnosť (bližšie pozri Baricová, J., Fečík, M., Števec, M., Filová, A. a kol. Správny

	<p>súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 279.). Verejný záujem na preskúmaní predmetnej výnimky, teda preskúmaní potenciálne negatívneho zásahu do životného prostredia, existuje a pretrváva v okolnostiach danej veci (ak by bola zrealizovaná výnimka zo zakázaných činností) aj po časovom uplynutí výnimky. Záujmom každého, teda verejným záujmom je, aby dôvodnosť a zákonnosť takejto výnimky – výnimka zo zakázaných činností podľa § 35 ods. 1 písm. b) a e) zákona č. 543/2002 Z. z. (povolenie usmrtiť zákonom chráneného živočícha) – bola preskúmaná nezávislým súdom, a to bez ohľadu na uplynutie jej platnosti.</p> <p>Ústavný súd upozorňuje, že ak by akceptoval právne závery správnych súdov vyjadrené v tomto konaní, v praxi by mohla nastať situácia, že výnimky na odstrel zákonom chránených živočíchov by neboli súdmi vôbec preskúmané, keďže by postačovalo, aby počas konania o napadnutí danej výnimky vypršala jej platnosť, čo by malo nevyhnutne za následok zastavenie súdneho konania. Zainterosovaná verejnosť by síce v rovine teórie mala možnosť danú výnimku napadnúť, avšak namietaná výnimka by v praxi z procesných dôvodov nebola nikdy ani len preskúmaná [pozri a porovnaj zistenia a odporúčania Výboru pre dodržiavanie Aarhuského dohovoru vo veci ACCC/C/2008/24 (Španielsko) ECE/MP.PP/C.1/2009/8/Add.1, kde bola pôvodná žiadosť mimovládnej organizácie týkajúca sa územného plánovania odmietnutá ako predčasná a jej následná žiadosť bola zas odmietnutá ako oneskorená, a teda, čo sa týka obsahu, nebola nikdy preskúmaná]. Takýto postup, ktorý by navyše mohol signalizovať existenciu systémového problému pri preskúmaní otázok verejného záujmu v oblasti životného prostredia, je podľa názoru ústavného súdu v zrejmom rozpore s čl. 44 ods. 2 a 4 ústavy, čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ako aj s účelom označeného dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jeho právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho právo na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod a jeho uznesením z 3. júla 2018 porušené boli. 2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2018 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. 3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy konania. 4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva minister, ministerstvo životné prostredie európske právo</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 155/2020</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Kontradiktórnosť - doručenie vyjadrenia</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ivan Fiačan</p>

druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	16.12.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Zásada kontradiktórnosti nemá absolútny charakter a nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, ak by nedoručené vyjadrenie nemalo vplyv na výsledok konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa na okresnom súde domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa dožadoval uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam patriacim sťažovateľovi. Tým chcel odvrátiť potenciálne hroziacu dobrovoľnú dražbu nehnuteľnosti, slúžiacej sťažovateľovi ako obydlie. Okresný súd návrh zamietol, načo sťažovateľ podal odvolanie, ktoré krajský súd zamietol. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu zistil, že k jeho odvolaniu proti uzneseniu okresného súdu sa vyjadrila aj žalovaná. Vyjadrenie žalovanej však sťažovateľovi nebolo nikdy doručené.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd dospel k záveru, že postup krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, ktorý postup krajského súdu aproboval, ústavne obstoja. Iná by bola situácia, keby podkladom rozhodnutia krajského súdu boli práve tvrdenia žalovaného, ktoré boli uvedené v jeho vyjadrení a ku ktorým nemal žalobca právo sa vyjadriť, a tak úvahu súdu o ich relevantnosti zmeniť. Táto situácia však nenastala.</p> <p>Ústavný súd berie na vedomie, že je potrebné určiť kritériá, kedy je potrebné, aby súd strane doručil podanie protistrany na prípadné vyjadrenie. Ústavný súd vníma, že tieto kritériá sa môžu v jeho ďalšej judikatúre vyvíjať a formovať aj v závislosti od typu konania. Nepochybne je však toho názoru, že medzi ne patrí situácia, ak je vyjadrenie bezobsažné, ak sa v ňom len opakujú už uvedené argumenty alebo ak v danej veci do úvahy prichádza len určité súdom zvolené riešenie, na ktoré vyjadrenie strany nemôže mať žiadny vplyv. Nie dávno takýto prístup zvolil aj EŠLP vo veci <i>Sarkocy proti Slovensku</i> z 22. 9. 2020 (sťažnosť č. 36446/17). Rovnaké závery prijal aj ústavný súd vo veci sp. zn. IV. ÚS 660/2020 z 15. 12. 2020.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že tým, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože s ohľadom na zvolené právne riešenie krajským súdom by replika sťažovateľa vo veci nemohla mať na výsledné rozhodnutie vplyv. Sťažovateľ tiež ani v dovolaní a ani v ústavnej sťažnosti neuviedol, aké argumenty by uviedol, aby mohol presvedčiť krajský súd o opačnom právnom závere. Aj keď sa vyjadrenie žalovaného javí ako pomerne rozsiahle, neobsahovalo žiadnu novú, pre rozhodnutie relevantnú informáciu. Krajský súd sa stotožnil s právnym posúdením okresného súdu.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ústavnej sťažnosti nevyhovuje. 2. Návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovuje.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 660/2020</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva:</p>

	Sarkocy v. Slovensko, 22. 9. 2020, č. 36446/17
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	konanie-procesný postup predbežné opatrenie konanie-kontradiktórnosť doručenie, doručovanie-písomnosti (zásielok)

spisová značka	I. ÚS 451/2020
populárny názov	Trovy - hodnota sporu
sudca spravodajca	Rastislav Kaššák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.12.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 127 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	V sporoch, ktorých predmetom nie je definitívne určenie právneho vzťahu, ale len „kvázi“ predbežné určenie na účely následného vyporiadania iného právneho vzťahu, sa trovy konania vyčísľujú podľa základnej tarifnej odmeny, nejde totiž o oceneľný predmet. Do tejto kategórie patria aj spory o to, či určitá vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnou sťažnosťou sa napáda rozhodnutie o vyčíslení trov konania. Základné konanie sa týkalo určenia, či nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Okresný súd pri vyčíslení trov vychádzal z hodnoty nehnuteľnosti.
z odôvodnenia	Ústavný súd však súčasne poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky v spojení s § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch“. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade hodnotu práva) predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní, resp. aký vplyv má na zmenu hmotnoprávneho postavenia účastníkov tohto konania (m. m. II. ÚS 226/2012, II. ÚS 492/2013). Pri určovacích žalobách podľa § 137 písm. c) CSP je tak podľa názoru ústavného súdu potrebné rozlišovať, či ide o a) spory, ktorých predmetom je definitívne určenie právneho vzťahu a výsledok sporu tak má vplyv na hmotnoprávne postavenie účastníka (resp. strany) v tom zmysle, že tento nadobudne konkrétnu (peniazmi oceneľnú) hodnotu. Typickým príkladom sú spory o určenie vlastníckeho práva. V týchto prípadoch je preto pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny namiesto uplatniť postup ako v spore s oceneľným predmetom konania (§ 10 ods. 2 vyhlášky), čo napokon aj ústavný súd stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti judikuje (napr. II. ÚS 478/2014, IV. ÚS 583/2018, I. ÚS 84/2020), alebo o b) spory, ktorých predmetom nie je definitívne určenie právneho vzťahu, ale len „kvázi“ predbežné určenie na účely následného vyporiadania iného právneho vzťahu. Ide napríklad o spory, ktorých predmetom je rozhodovanie o žalobách o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o neplatnosť dražby

	<p>(napr. III. ÚS 510/2015, II. ÚS 650/2016), o určenie, že vec (právo alebo iná majetková hodnota) patrí do dedičstva (napr. IV. ÚS 187/2018). V prípade týchto sporov je tak potrebné určiť základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, vychádzajúc z toho, že ide o neoceniteľný predmet konania.</p> <p>V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bolo predmetom konania vedeného okresným súdom rozhodovanie o určení, či v ústavnej sťažnosti bližšie špecifikované nehnuteľnosti patria do BSM sťažovateľa a žalobkyne. Predmetné konanie je podľa ústavného súdu práve sporom, ktorým sa má len predbežne vyriešiť určitá právna otázka, pričom meritórnym rozhodnutím súdu v predmetnom konaní nedochádza k definitívnemu usporiadaniu právneho vzťahu medzi stranami sporu. Súd totiž v tomto konaní posudzuje len to, či daná vec patrí (nepatrí) do BSM, a teda v konaní sa má (a môže) iba odstrániť existujúca právna neistota v otázke toho, či vec do masy BSM patrí (obdobne II. ÚS 241/2019). Právne účinky súdneho rozhodnutia vydaného v takomto konaní preto možno charakterizovať ako vyriešenie určitej predbežnej otázky, ktorá je relevantná pre následný priebeh samotného konania o vyporiadanie BSM. Možno pritom vychádzať aj zo skutočnosti, že ak súd žalobe o určenie, či vec patrí do BSM, vyhovie, ešte to neznamená, že žalobca túto vec alebo jej zodpovedajúcu hodnotu v následnom spore o vyporiadanie BSM aj reálne nadobudne. Napokon ústavný súd v závere dodáva, že otázku, či vec patrí alebo nepatrí do BSM, si môže a v podstate je povinný predbežne vyhodnotiť až ten súd, ktorý rozhoduje o samotnom vyporiadaní BSM.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Galanta z 10. júna 2020 porušené boli. 2. Uznesenie Okresného súdu Galanta z 10. júna 2020 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie. 3. Okresný súd Galanta je povinný nahradiť trovy konania.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 226/2012, II. ÚS 492/2013, II. ÚS 241/2019</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>spoluvlastníctvo-bezpodielové spoluvlastníctvo manželov advokát, advokácia-advokátska tarifa trovy konania</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.